

20220722 Duurzaam Nieuws [Hoe de oliesector de wereld leegzuigt met gemanipuleerde winst](#)

De olie- en gasindustrie heeft de afgelopen 50 jaar 2,8 miljard dollar per dag aan pure winst opgeleverd, zo blijkt uit een nieuwe analyse.

Het enorme totaal dat de petrostaten en fossiele brandstoffenbedrijven sinds 1970 hebben buitgemaakt, bedraagt \$ 52 biljoen (52.000 miljard), waarmee ze "elke politicus en elk systeem kunnen kopen" en maatregelen tegen de klimaatcrisis kunnen vertragen, aldus professor Aviel Verbruggen, de auteur van de analyse. De enorme winsten werden opgeblazen door kartels van landen die het aanbod kunstmatig beperkten.

De analyse, die gebaseerd is op gegevens van de Wereldbank, beoordeelt de "[rent](#)" die de wereldwijde verkoop van olie en gas oplevert, de economische term voor de onverdiende winst die wordt gemaakt wanneer de waarde van een grondstof of goed boven die van een efficiënte marktwaarde uitkomt (vaak door manipulatie).

Verbijsterend bedrag

De studie moet nog in een wetenschappelijk tijdschrift worden gepubliceerd, maar drie deskundigen van het University College London, de London School of Economics en de denktank Carbon Tracker hebben bevestigd dat de analyse accuraat is; één van hen noemde het totaal een "verbijsterend getal". Het lijkt de eerste langetermijnbeoordeling van de totale winsten van de sector te zijn, waarbij de olieopbrengsten goed zijn voor 86% van het totaal.

De uitstoot als gevolg van de verbranding van fossiele brandstoffen heeft de klimaatcrisis aangewakkerd en bijgedragen tot de verslechtering van extreme weersomstandigheden, zoals de hittegolven die momenteel het VK en vele andere landen van het noordelijk halfrond teisteren. De oliemaatschappijen weten al tientallen jaren dat de koolstofuitstoot de planeet gevaarlijk opwarmt.

"Ik was echt verrast door zulke hoge cijfers - ze zijn enorm," zei Verbruggen, een energie- en milieu-econoom aan de Universiteit van Antwerpen, België, en een voormalig hoofdauteur van een Intergouvernementeel Panel inzake Klimaatverandering rapport.

"Het gaat om een enorm bedrag. Je kunt elke politicus en elk systeem kopen met al dat geld, en ik denk dat dit is gebeurd. Het beschermt [producenten] tegen politieke inmenging die hun activiteiten kan beperken." - Aviel Verbruggen

De winsten die met de exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen worden behaald, zijn onverdiend, zei Verbruggen: "Het is echte, pure winst. Ze hebben 1% van alle rijkdom in de wereld veroverd zonder er iets voor te doen." De gemiddelde jaarlijkse winst in de periode 1970-2020 bedroeg 1 miljard dollar per dag, maar hij zei te verwachten dat dit in 2022 twee keer zo hoog zal zijn.

Oliebedrijven zuigen geld voor energietransitie weg

Het winstbejag remt de actie van de wereld tegen de noodsituatie van het klimaat, zei hij: "Het onttrekt echt geld aan de alternatieven. In elk land hebben de mensen het zo moeilijk om alleen al de gas- en elektriciteitsrekeningen en de olie- [benzine-]rekening te betalen, dat we geen geld over hebben om in hernieuwbare energie te investeren."

Een deel van de opbrengsten gaat naar regeringen als royalty's, zegt professor Paul Ekins van het University College London: "Maar het blijft een feit dat bedrijven de afgelopen 50 jaar enorm veel geld hebben verdiend aan de productie van fossiele brandstoffen, waarvan de verbranding de belangrijkste oorzaak van klimaatverandering

is. Dit veroorzaakt nu al onnoemelijk veel ellende in de wereld en vormt een grote bedreiging voor de toekomstige menselijke beschaving.

"Overschakelen op een koolstofneutraal energiesysteem op basis van hernieuwbare energiebronnen is de enige manier om een einde te maken aan deze waanzin."

"Deze bedrijven zouden op zijn minst een veel groter deel van hun winst moeten investeren in de overschakeling op koolstofarme energie dan nu het geval is. Zolang ze dat niet doen, behoren hun beweringen dat ze deel uitmaken van de koolstofarme energietransitie tot de meest flagrante voorbeelden van greenwashing."

Mark Campanale, van Carbon Tracker, zei: "Niet alleen is de omvang van deze winsten om van te watertanden, maar het is saillant om op te merken dat, midden in een kostencrisis als gevolg van recordprijzen voor olie en gas, deze geldstroom naar een relatief klein aantal petrostaten en energiebedrijven dit jaar zal verdubbelen. Overschakelen op een koolstofneutraal energiesysteem op basis van hernieuwbare energiebronnen is de enige manier om een einde te maken aan deze waanzin."

The Guardian onthulde in mei dat 's werelds grootste fossiele-brandstofbedrijven plannen hebben voor tientallen "[koolstofbom](#)"-olie- en gasprojecten die het klimaat voorbij de internationaal overeengekomen temperatuurgrenzen zouden drijven met catastrofale wereldwijde gevolgen. De fossiele-brandstofindustrie profiteert ook van subsidies van 16 miljard dollar per dag, volgens het Internationaal Monetair Fonds.

Data afkomstig van Wereldbank

Verbruggen maakte voor zijn analyse gebruik van de gegevens van de Wereldbank over olie- en gasopbrengsten, die de bank per land samenstelt en die worden uitgedrukt als percentage van het mondiale BBP. Vervolgens vermenigvuldigde hij dit met de mondiale bbp-gegevens van de Wereldbank en corrigeerde hij voor inflatie om alle cijfers in 2020 in Amerikaanse dollars uit te drukken.

Verbruggen zei dat olierijke landen, zoals Rusland en de landen in het OPEC-kartel, waaronder Saoedi-Arabië, de winsten hoog houden door het aanbod te beperken: "Zij veranderen de fundamentele van de markten." Militaire acties, zoals de door de VS geleide invasie van Irak in 2003, en politieke acties, zoals het embargo op de olie-export uit Iran, hebben de opbrengsten ook verhoogd, zei hij. Als alle beschikbare olie en gas vrijelijk op de markt konden worden gebracht, zou de prijs van conventionele olie 20-30 dollar per vat bedragen, zei Verbruggen, vergeleken met ongeveer 100 dollar nu.

Bron van macht

Er is veel meer olie, gas en steenkool in de bestaande reserves dan kan worden verbrand als de wereld de opwarming van de aarde wil beperken tot 1,5°C, de doelstelling die de naties in 2015 in het klimaatakkoord van Parijs zijn overeengekomen. Campanale zei: "Om tot 1,5C te blijven, betekent dit dat [internationale oliemaatschappijen alleen al] ongeveer 100 biljoen dollar aan potentiële inkomsten mislopen. Je kunt zien waarom olie-oligarchen en naties die worden gecontroleerd door politieke elites hun fossiele brandstoffen willen behouden, de bron van hun macht."

May Boeve, het hoofd van de actiegroep 350.org, zei: "Deze winsten hebben de fossiele-brandstofindustrie in staat gesteld alle inspanningen om onze energiesystemen om te schakelen te bestrijden. We moeten dergelijke op winst beluste systemen ontmantelen en onze toekomst bouwen op basis van toegankelijke en gedistribueerde hernieuwbare energie die in alle opzichten duurzamer en democratischer is."

Uit [The Guardian](#)